

Vườn tao ngộ của quân trường Quang Trung

“Vườn tao ngộ” của quân trường Quang Trung năm xưa trong bài hát của nhạc sĩ Khánh Băng: “Vườn tao ngộ em đến thăm anh...”

Những người yêu nhạc vàng, đặc biệt là yêu các ca khúc viết cho lính, không ai không biết đến ca khúc Vườn Tao Ngộ được nhạc sĩ Khánh Băng viết với bút danh Nhật Hà. Ca khúc này trước năm 1975 cũng được những người quân nhân và người yêu của lính rất yêu thích. Vườn Tao Ngộ thuộc Trung tâm huấn luyện Quang Trung, là nơi mà người yêu, người vợ và gia đình các tân binh đến thăm những người lính trẻ đang được huấn luyện, sau những ngày gian khổ nơi quân trường.

Quân trường Quang Trung nằm trên một khu vực rộng lớn ở khu vực quận 12 ngày nay. Cùng với Trung tâm 3 tuyển mộ nhập ngũ thì quân trường Quang Trung trải dài từ Xa lộ Đại Hàn đến ngã 4 An Sương qua đến ngã 4 Trung Chánh. Nhờ đến quân trường Quang Trung là nhờ vào 3 tháng thao trường của những chàng tuấn tử trẻ đã vì nước mà xấp bút nghiên theo nghiệp đao binh. Trung tâm huấn luyện Quang Trung là quân trường cấp quốc gia, nơi chuyên đào tạo và huấn luyện đến 80% các tân binh đến cung cấp cho các quân, binh chủng của miền Nam. Vườn tao ngộ có tên chính thức là Vườn Cộng Hòa, là khu tiếp tân của quân trường là nơi ghi lại những hình ảnh rộn ràng, cảm động nhất vào mỗi ngày chủ nhật. Nơi đây đã chứng kiến những nụ cười, những giọt nước mắt lưu luyến của người tình, của cha mẹ, anh em, vợ con của người lính. Có thể nói tình yêu trong thời chiến là một tình thiết tha nhất, vì nó mang cả tâm tình của người hậu phương gửi trao cho người ra tiền tuyến. Người lính không chỉ là người thân, người yêu, họ là niềm hạnh phúc của gia đình và các người tình thiêu nữ. Trong cái nung đỏ lửa của quân trường, bóng người tân binh bên những tà áo dịu dàng của các thiêu nữ chợt ngọt ngào như một lời ước hẹn.

Vườn tao ngộ rộng khoảng 3-4 ha, có vài chục gian nhà và vườn hoa, và khi người thân đến thăm quá đông còn phải ngồi trãi ra cõ bãi cỏ mới đủ chỗ. Ở đây có gian nhà bán tạp hóa, giữa khu là rạp hát to với sân khấu rộng. Còn giữa sân trong cũng là sân khấu có hình giống như tháp eiffel lưng chừng để khán giả ngồi tứ phía xung quanh dự khán đều thấy rõ. Vào tối cuối tuần, sân khấu có tổ chức văn nghệ phục vụ cho thân nhân của tân binh. Vì thân nhân từ tứ phương miền trung, miền tây lặn lội đến thăm nên phải đến vào ngày hôm trước. Vì thế trong này có dựng những dãy nhà tiệp tân cho thân nhân từ xa tá túc qua đêm.

Mỗi ngày chủ nhật, tại vườn tao ngộ này, lính trẻ và thân nhân tha hồ thoải mái tâm sự cho thoải mái nhớ thương những ngày xa cách... khung cảnh này nhộn nhịp hơn cả ngày hội chợ tết:

Hôm nay ngày chủ nhật, vườn tao ngộ em đến thăm anh,

Đường Quang Trung rộng rãi xa xôi

Mà em đâu có ngại khi tình yêu ngọn ngút cao lên đến...

Đến được quân trường Quang Trung, thân nhân sẽ đi dọc theo con đường Quang Trung, rồi đường nội dài (nay là đường Tô Ký đi Hóc Môn). Từ những năm thập niên 1960, con đường này ít có cây to che bóng mát, lại rất vắng và thuộc vùng ngoại ô của đô thành nên “rộng rãi xa xôi”, nhưng bấy nhiêu thì đâu có làm chùng lòng được người con gái mang nhiều nỗi nhớ nhung.

Những cách trẻ đó có đáng là bao đâu so với sau này, sau khi xong 3 tháng quân trường thì người lính mới phải ra đơn vị, đường trên chia 2 lối xa xôi cách trẻ hơn rất nhiều lần: Ta nhìn nhau bằng khuôn,

đâu biết rằng chuyện đôi ta sẽ vui hay buồn?

Ngày mai ra đơn vị đường trên hai lối mộng thôi từ đây biết ra sao?

Nếu chúng mình ước hẹn, ngày tao ngộ xa quá anh ơi!

Thời gian xin l[ai]ng động đ[ai] chờ đ[ai] đôi tim ướp mộng đem tình thương tô th[am] đôi môi h[ong].

Những người thụ hu[an] ở quân trường Quang Trung thường r[ot] tr[ot], chưa bao giờ bi[et] mùi c[ha] t[ay] khí nơi chi[en] địa, ch[et] vừa mới rời mái trường không lâu, nên cuộc đời v[on] còn pha chút s[oc] h[ong], làm sao chịu n[ai] những cô đơn hiu quạnh nơi quân trường kh[ac] nghiệt, n[ang] d[ai] mưa d[am].

Đây một phong thư xanh trao đ[on] người đ[ai] quên đi những đêm quân trường s[au] cô đơn hiu quạnh, vùi đ[au] bên chén trà tìm đọc thư em. Khi đó, tình yêu dành cho người em gái nh[et] ch[et] vừa xa cách đôi ngày sẽ tr[ot] thành ni[em] an [ai] cho người lính. N[au] ngày mai ph[ai] d[am] mình trên chi[en] địa hải hùng, thì lời hứa đợi chờ c[ha] người yêu phương xa tr[ot] thành động lực đ[ai] chinh nhân c[ong], hy vọng và mơ một ngày v[on] trong thái bình: Anh ơi! Dù non sông cách tr[ot].

Xin anh đừng quên bao k[et] niệm ngày nao hai đứa mình cùng nhau chung mái trường tu[oi] học sinh đẹp như g[om] hoa. Anh đi ngày mai trên chi[en] địa.

Nơi đây, tình yêu em v[on] đợi.

C[au] xin non nước mình được yên vui thái bình, tìm trao ước hẹn hò. Trung tâm hu[an] luyện Quang Trung được người Pháp thành lập ngày 1 tháng 4 năm 1953, nằm tại vùng Quán Tre, huyện Hóc Môn, t[inh] Gia Định, nên có tên ban đ[au] là Trung tâm Hu[an] luyện Quán Tre. Trên danh nghĩa là Quân trường c[ha] Quân đội Qu[oc] gia nhưng v[on] do Quân đội Pháp đi[au] hành hu[an] luyện và Ch[et] huy tr[ung]. Đ[on] năm 1954 mới chuyển cho Quân đội Qu[oc] gia đi[au] hành và hu[an] luyện.

Ngày 1 tháng 6 năm 1955, Trung tâm được đ[ai] tên thành Trung tâm Hu[an] luyện s[ot] 1. Ngày 1 tháng 6 năm 1957, đ[ai] k[et] niệm vị Anh Hùng Dân tộc vua Quang Trung, T[ong] th[ong] Ngô Đình Diệm ra quy[et] định c[ai] danh Trung tâm thành Trung tâm Hu[an] luyện Qu[oc] gia Quang Trung. Sau đó con đường n[ai] từ Ngã 5 Chu[ong] Chó đ[on] trung tâm này cũng được đặt tên là Quang Trung. Cái tên này

được giữ nguyên cho đến ngày nay.

Khoảng cuối thập niên 1960, cứ vào mỗi chủ nhật hàng tuần, nhạc sĩ Khánh Băng đưa vào quân trường Quan Trung để thăm một người em họ đang thụ huấn tại đây. Ông đã chứng kiến những buổi tao ngộ đầy cảm xúc của các đôi tình nhân nơi đây nên đã ghi lại thành bài hát Vườn Tao Ngộ.

Ca khúc Vườn Tao Ngộ được ca sĩ Giao Linh hát trước năm 1975, rất được công chúng yêu thích. Nhưng phiên bản hay nhất của bài này có lẽ là Tuấn Vũ và Sơn Tuyến với phần hòa âm của Asia